

UMEÅ UNIVERSITET

NYBÖRJARENKÄTEN 2023

**EN UNDERSÖKNING BLAND
NYBÖRJARSTUDENTER VID UMEÅ
UNIVERSITET, HT 2023**

NILS ERIKSSON

Innehåll

nybörjarenkäten 2023.....	1
En undersökning bland nybörjarstudenter vid umeå universitet, ht 2023.....	1
Nils eriksson.....	1
Sammanfattning	3
Inledning.....	6
Kön, ålder, bostadsort samt tidpunkt för ansökan	6
Kännedom om utbildningen	9
Val av utbildning.....	13
Andra faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet	15
Information om utbildningen samt mottagandet vid studiestart	18
Studentkårens mottagande	20
Boendesituationen	21
Avslutningsvis.....	24

UMEÅ UNIVERSITET

Sammanfattning

Nybörjarenkäten utgör en av aktiviteterna i Umeå universitets kvalitetssystem (Aktivitet 1) och genomförs vartannat år. Den senaste Nybörjarenkäten, den sjunde i ordningen (tidigare år 2012, 2013, 2015, 2017, 2019 och 2021), genomfördes i början av höstterminen 2023 och omfattade samtliga studenter som då påbörjade en utbildning på grundläggande nivå (program eller kurs), de flesta på en utbildning förlagd på campus Umeå.

Det huvudsakliga syftet med Nybörjarenkäten är dels att få kunskap om varför studenterna valt den utbildning de nu påbörjat, dels att få en bild av hur de uppfattar den information och det mottagande de fick vid utbildningsstarten.

Den övergripande bilden som presenteras i denna rapport ger värdefull information för Umeå universitet, men särskilt viktigt är att varje program och institution får ta del av uppfattningar, synpunkter, tankar och erfarenheter som uttrycks av just deras studenter i jämförelse med andra studenter. Med detta som grund kan man utveckla informationen till och mottagandet av nya studenter.

Svarsfrekvensen understiger 50 procent och den varierar stort mellan olika program, varför resultaten som presenteras i rapporten måste tolkas med viss försiktighet.

Sammantaget kan man konstatera att förändringarna över tid i flertalet fall är små på aggregerad nivå. Gruppen nybörjarstudenter är relativt stabil över tid vad avser kön och ålder. Medianen har legat på 22 år sedan 2013 medan medelvärdet har legat lite högre vid de senaste mättillfällena (25-26 år), vilket förklaras av att vi de senaste åren haft fler i den relativt lilla gruppen äldre studenter.

De tre senaste åren Nybörjarenkäten genomförts har andelen som anger Umeå kommun eller övriga Västerbotten som hemort varit lägre jämfört med tidigare år. Detta motsvaras av en ökning av andelen från framförallt Svealand och Götaland, men vi har också en ökning av studenter från södra Norrland.

Samtidigt som flertalet studenter bestämde sig en tid innan man sökte den utbildning man nu påbörjat, så har andelen som bestämmer sig sent ökat trendmässigt sedan 2012 och detta år var det lite mer än var femte student som bestämde sig några dagar innan eller t.o.m. vid själva ifyllandet.

När det gäller hur man fått kännedom om den utbildning man nu påbörjat är information på universitetets webb av mycket stor betydelse för närmare hälften av de svarande under hela perioden 2012-2023. Dock ser vi detta år den lägsta siffran hittills.

Även information man finner på Antagning.se är av mycket stor betydelse för närmare hälften av de svarande. Betydelsen av Studera.nu har däremot sjunkit trendmässigt under hela perioden. Andra faktorer förefaller vara av mindre betydelse. Men man kan notera att personer i ens närhet, som föräldrar, syskon, vänner eller anhörig, också kan ha betydelse. Sett över hela perioden svarar ungefär var femte student att personer i sin närhet haft mycket stor betydelse för att man fått kännedom om den utbildning man nu läser.

Vid de två senaste mätningarna har vi frågat om sociala mediers betydelse och de tycks sakna betydelse för det stora flertalet. Endast var tionde svarande anger att sociala medier haft mycket stor betydelse. Av de sociala medier vi listade förefaller Instagram vara viktigast, följt av Youtube och Facebook.

UMEÅ UNIVERSITET

Även om vi inte får någon helt klar och entydig bild när det gäller hur presumtiva studenter hittar Umeå universitets utbildningar, så är det angeläget att universitetet fortsatt följer och bevakar hur högre utbildning presenteras på nätet, eftersom det trots allt kan vara av avgörande betydelse för val av studieort för dem som planerar för högre studier. Vi ser också att föräldrar, syskon, anhöriga eller goda vänner kan ha stor betydelse för studievelet för en icke försumbar andel av studenterna. Varifrån deras kunskap och information om högre utbildning kommer, vet vi inte. Det kan komma från egna erfarenheter likaväl som från nätet. Vi kan dock konstatera att sociala medier, åtminstone som vi frågat, förefaller dock vara av betydelse endast för ett fåtal.

Valet av utbildning styrs främst av intresse för ämnesområdet respektive yrken som utbildningen kan leda till. Vi ser dock en trendmässig minskning sedan 2019 när det gäller det förstnämnda. Förhoppningar om en god arbetsmarknad är också av mycket stor betydelse för lite mer än hälften av de svarande under samtliga år Nybörjarenkäten genomförts.

När det gäller andra faktorer av betydelse för att man valt Umeå universitet är bilden tämligen stabil över tid. Att universitetet har ett gott rykte, ett bra utbildningsutbud och att Umeå har ett bra rykte som studentstad är de viktigaste faktorerna. Även faktorer av mer praktisk karaktär, som att man bor i Umeå eller dess närhet, att partner eller familj finns här eller att föräldrar eller kompisar har läst vid Umeå universitet, har mycket stor betydelse för en del av de svarande. Det finns också en mindre grupp som svarar att skälet till att man börjat studera vid Umeå universitet, är att man inte kom in på sitt förstaval vid ett annat lärosäte.

Vi hade en positiv utveckling under perioden 2012-2019 när det gäller informationen om programmet på Umu's webb liksom övrig information på Umu's webb. Därefter har andelen mycket nöjda sjunkit. Om det beror på en reell försämring i något avseende eller om kraven och förväntningarna på sådan information har ökat kan vi inte uttala oss om. Trenden är densamma när det gäller utskick man fått sig tillsänt inför utbildningsstarten (t ex Välkomstbrevet), "toppbetyget" nåddes 2019 varefter vi ser en viss nedgång.

Vid de senaste tre mätningarna har vi fått ett betydligt bättre betyg när det gäller tillgänglig personal (som kan svara på frågor inför utbildningsstarten) jämfört med tidigare år. Omdömet rörande programmets/institutionens mottagning och introduktion nådde, i likhet med en del andra aspekter nämnda ovan, en "topp" 2019, varefter vi ser en viss minskning av andelen mycket nöjda.

Omdömet rörande Välkomstmässan har haft en mycket positiv utveckling sedan 2017. Andelen mycket nöjda har ökat klart samtidigt som andelen klart missnöjda minskat.

Nybörjarenkäten har sedan 2019 inrymt fyra frågor om studentkårens mottagande. Även om vi kan konstatera att andelen mycket nöjda är stor bland de som deltog i de aktiviteter som kårerna erbjöd samtidigt som andelen direkt missnöjda är försvinnande liten, ser vi en trend under perioden där andelen mycket nöjda minskar något.

Vi kan också konstatera att de flesta har en ordnad bostadssituation. De två senaste åren ser vi en halvering av andelen som svarar nej, från var tionde till en på 20, vilket är glädjande. Även om siffran varierar beroende på hemort vid studiestart, så är trenden densamma för samtliga.

Även andelen som oroar sig över hur deras boendesituation ska utvecklas har minskat sedan 2015 (första året frågan fanns med). Även här finns en variation beroende på hemort vid studiestart och flest oroliga finner vi bland de som kommer från annat land.

Avslutningsvis finns det anledning att understryka att den relativt låga svarsfrekvens med stora variationer mellan program och institutioner, innebär att resultaten på övergripande nivå måste tolkas med viss försiktighet.

UMEÅ UNIVERSITET

Inledning

I enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning genomförs studentundersökningar riktad till studenter på grundnivå och avancerad nivå (Aktivitet 1 i kvalitetssystemet). Vartannat år genomförs Nybörjarenkäten, en enkätstudie riktad till nybörjarstudenter, och vartannat år genomförs Studiebarometern riktad till studenter som kommit en bit in i sina studier. Målgruppen i det senare fallet är de som läser sin femte termin, men ibland väljer man av praktiska skäl den tredje eller fjärde terminen.

Nybörjarenkäten har genomförts sedan 2012 och år 2023 genomfördes den sjunde i ordningen. Det huvudsakliga syftet med enkäten är dels att få information och kunskap om varför studenterna valt den utbildning de nu påbörjat, dels att få en bild av hur studenterna uppfattar den information de fått inför start liksom mottagandet i samband med utbildningsstarten.

Eftersom det är viktigt att det enskilda programmet liksom institutionen får en bild av hur just deras studenter svarar, bryts resultaten ner på programnivå och ansvariga får ta del av hur de egna studenterna svarar i jämförelse med andra studenter. Resultatet ligger sedan till grund för utvecklingsarbete bland annat riktat mot informationen till och mottagandet av nya studenter.

Nybörjarenkäten 2023 omfattade samtliga studenter som påbörjade studier på grundläggande nivå höstterminen 2023. Fram till och med 2017 delades en pappersenkät ut i samband med ett undervisningstillfälle ungefär i mitten av september månad. År 2019 fanns möjligheten att välja mellan pappers- och webbenkät medan endast webbenkät varit möjligt vid de två senaste mätningarna.

Årets enkät fanns tillgänglig under en fyra-veckorsperiod under oktober månad och från programledningshåll har man påtalat vikten av att studenterna besvarar enkäten. Även studentkårerna har varit aktiva i arbetet med att informera om betydelsen av att enkäten besvaras. Totalt besvarades årets nybörjarenkät av 1 950 studenter som påbörjade någon utbildning vid humanistisk, medicinsk, samhällsvetenskaplig, teknisk-naturvetenskaplig fakultet eller Lärarhögskolan. Detta motsvarar en svarsfrekvens på knappt 50 procent. Svarsfrekvensen varierar rätt stort mellan programmen liksom mellan fakulteterna.

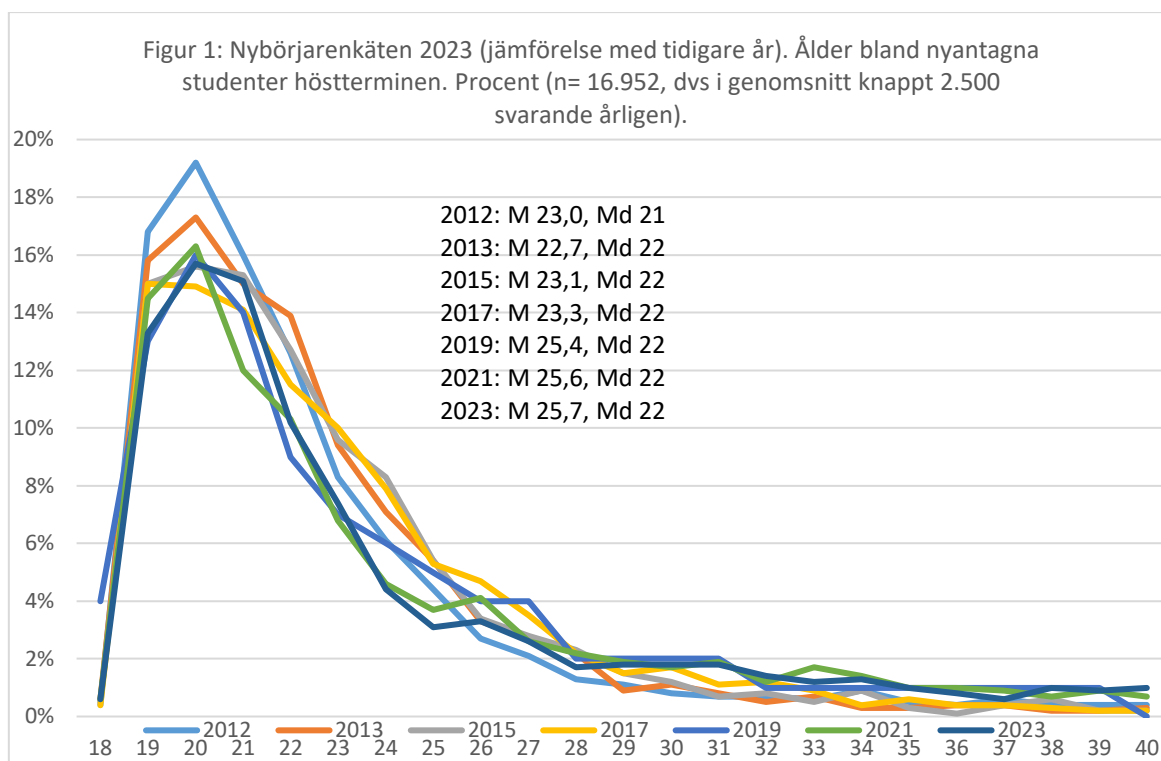
I denna rapport ges en universitetsövergripande bild av resultatet från Nybörjarenkäten 2023 i jämförelse med tidigare genomförda undersökningar.

Kön, ålder, bostadsort samt tidpunkt för ansökan

Av de svarande utgjorde kvinnorna 60 procent och männen 39 procent. Den kvarvarande procentenheten svarade "annan könsidentitet, annat könsuttryck". Det betyder att svarsfördelningen överensstämmer relativt väl med könsfördelningen totalt vid Umeå universitet. Andelen kvinnor bland de svarande är störst inom medicinsk fakultet (76%) och Lärarhögskolan (73%), humanistisk fakultet (72%) följt av samhällsvetenskaplig fakultet (62%). Lägst andel kvinnor bland de svarande har teknisk-naturvetenskaplig fakultet (44%).

Studenternas ålder framgår av Figur 1 nedan. Vi ser där att andelen riktigt unga var som störst 2012. Åldern, uttryckt som medelvärde, har vi de tre senaste mätningarna legat något högre än de tidigare åren (ca 25,5 år). Medianen är dock oförändrad underperioden (22 år). Av de svarande är 69 procent 25 år eller yngre, en procentenhet lägre än 2019. Bland männen har vi ett par procentenheter fler riktigt unga (under 22 år) jämfört med kvinnorna, där vi i stället har något fler lite äldre.

UMEÅ UNIVERSITET

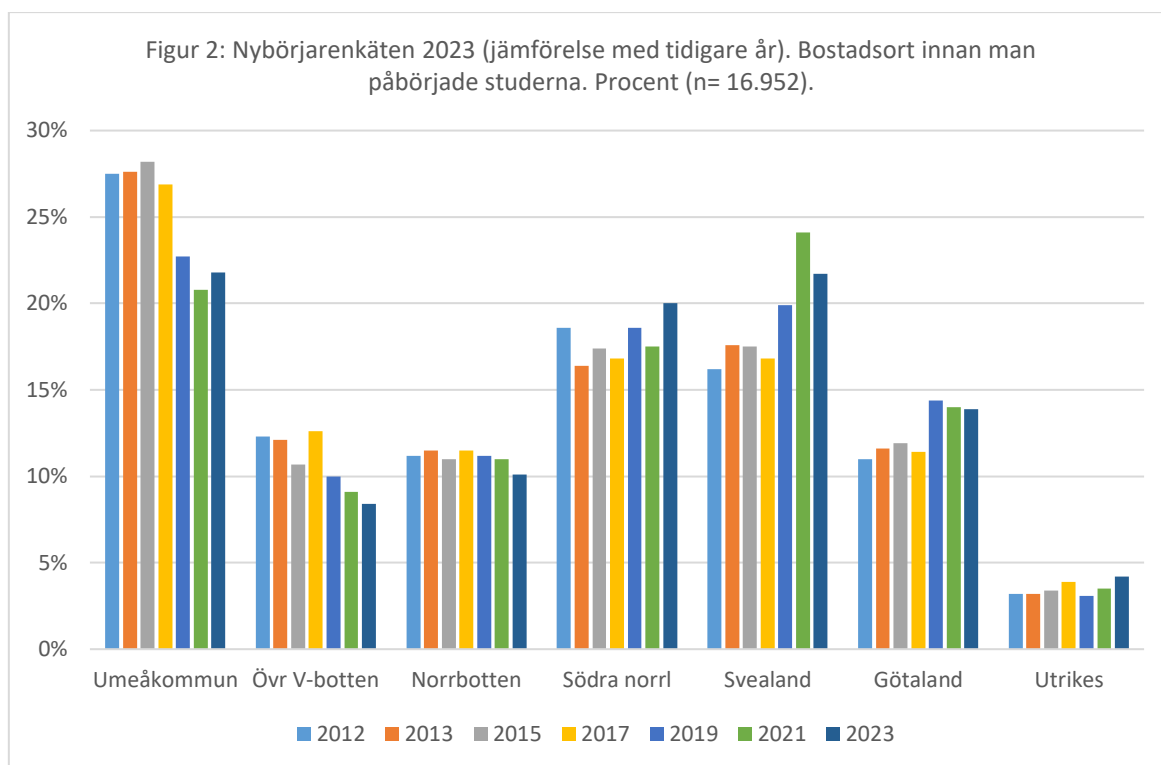

Var femte student (22%) angav Umeå kommun som bostadsort¹ (se figur nedan). De tre senaste mätningarna har siffran legat på en lägre nivå jämfört med tidigare år. Vi ser även en minskning när det gäller de som angav att hemorten fanns i övriga Västerbotten (8 % jämfört med 13% 2017). Sammantaget betyder det att år 2023 var 30 procent av de svarande västerbottningar, samma siffra som 2021, vilket är en betydligt mindre andel än de 39-40 procent som utgjordes av västerbottningar 2015 och 2017.

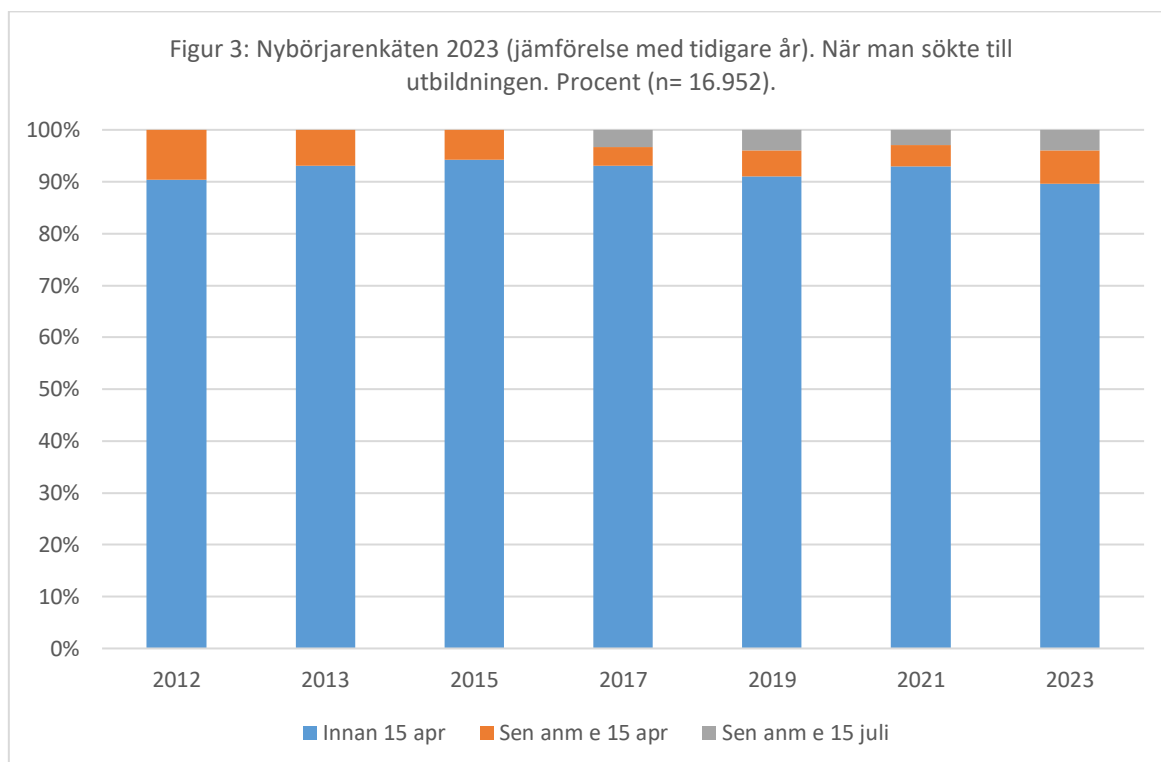
¹ I enkäten ombads man ange "Bostadsort innan du påbörjade studierna". En helt exakt bild får vi knappast eftersom det inte är helt osannolikt att det finns de som inte har en stadigvarande adress och bostadsort innan man påbörjar studierna. Exempelvis kan man vara mantalsskriven i föräldrahemmet medan man tiden före studierna arbetar på annan ort. Vi specificerade ingen gräns för varaktighet eller att man skulle ange var man var folkbokförd. Sälunda bör siffrorna tas med viss försiktighet eftersom frågan kan ha tolkats lite olika.

UMEÅ UNIVERSITET

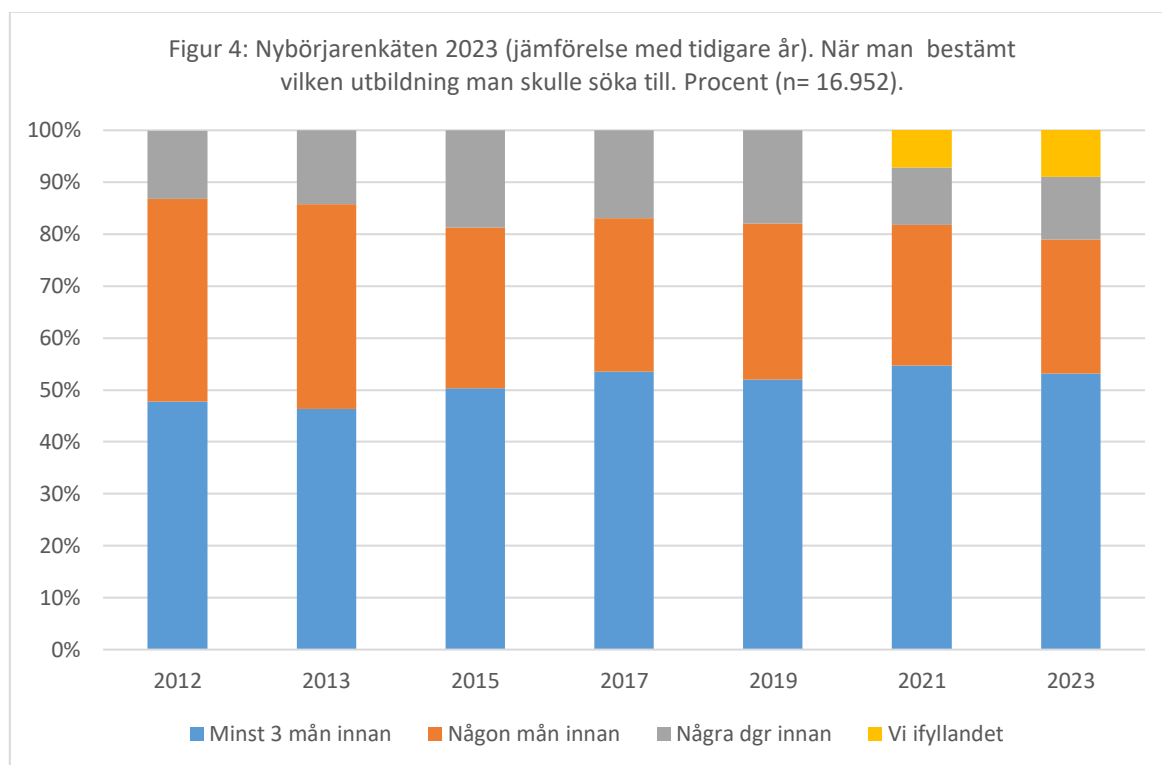

De allra flesta (90%) sökte utbildningen i den ordinarie sökomgången, d.v.s. innan 15 april, en siffra som i år ligger på samma nivå som det första året Nybörjarenkäten genomfördes, 2012. Sedan dess, och fram till i dag, har siffran legat något högre. Sedan 2017 har vi preciserat frågan om sen anmälan; sen anmälan efter 15 april, respektive efter 15 juli.

UMEÅ UNIVERSITET

I enkäten ställdes frågan när man hade bestämt sig för att söka till den utbildning man nu påbörjat. Som framgår av Figur 4 nedan så hade drygt hälften av de svarande (53%) bestämt sig minst 3 mån innan man sökte, en siffra som legat relativt stabil sedan 2017. Samtidigt ser vi, sett över hela perioden, att andelen som söker sent har ökat. De två senaste mätillfällena har vi delat upp de riktigt sena anmälningarna och i år anger knappt var tionde (9%) att de bestämt sig vid själva ifyllandet.

Kännedom om utbildningen

I enkäten ställdes frågan: *Hur fick du kännedom om den utbildning du nu påbörjat vid Umeå universitet?*²

- Student(er) som läser/läst just denna utbildning vid Umeå universitet
- Student(er) som läser/läst samma eller liknande utbildning på annan högskola
- Student(er) som läser/läst andra utbildningar vid Umeå universitet
- Förälder/syskon/anhörig
- Vänner
- Lärare eller SYV på gymnasiet
- Umeå universitets öppet hus-dag november 2022
- Gymnasiebesök från Umeå universitet
- Utbildningsmessa
- Umeå universitets webb
- Studera.nu
- Antagning.se
- Andra webbsidor
- Sociala medier/kanaler (instagram, facebook, twitter, linkedin, youtube)
- Annan info

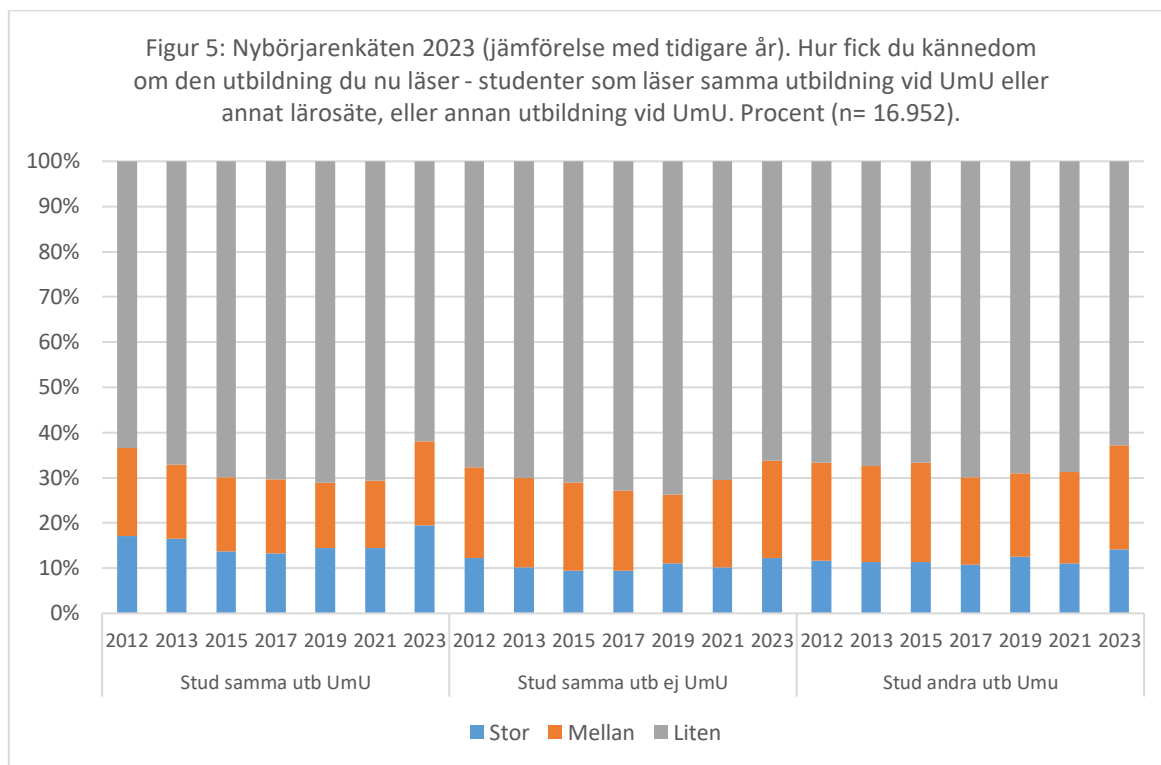
² I tabellerna nedan har de som svarat "Kan ej ta ställning/Vet ej" exkluderats liksom internt bortfall. De utgör någon eller ett fåtal procent av de svarande. Det betyder alltså att redovisningen baseras på de som valt att svara något av alternativet 1-6.

UMEÅ UNIVERSITET

- Den svarande ombads ange i vilken utsträckning de olika faktorerna haft betydelse för att man intresserade sig för utbildningen. Skalan är sexgradig med ytterlighetsalternativen ”mycket stor betydelse” (värdet 6) och ”ingen betydelse” (värdet 1). Därtill fanns ett sjunde svarsalternativ; ”vet ej/kan ej ta ställning”.

I Figur 5, 6 och 7 nedan redovisas svarsfördelningen på de listade faktorerna.

En relativt liten andel av de svarande anger att andra studenter haft stor betydelse för att man fick kännedom om den utbildning man nu påbörjat (5-6 på den sexgradiga skalan). När det gäller studenter som läser samma utbildning vid Umeå universitet, har vi en trendmässig ökning sedan 2017 och i årets enkät svarar var femte student (19,5%) att det varit av stor betydelse att man fått kännedom på detta sätt. Mindre betydelse har andra studenter, som läser samma typ av utbildning vid annat lärosäte eller de som läser/läst andra utbildningar vid Umeå universitet. När det gäller det sistnämnda får vi dock den högsta siffran sedan 2012 (14,2% svarar att det haft stor betydelse).

En mindre andel svarar att förälder/syskon/anhörig eller vänner var av stor betydelse för kännedom av utbildningen (Figur 6 nedan). Detta år hade vi separerat ”vänner” från övriga. Det går inte att detta förändrat bilden. Under hela perioden sedan 2012 har andelen som svarat att förälder/syskon/anhörig eller vänner haft betydelse legat kring 20 procent.

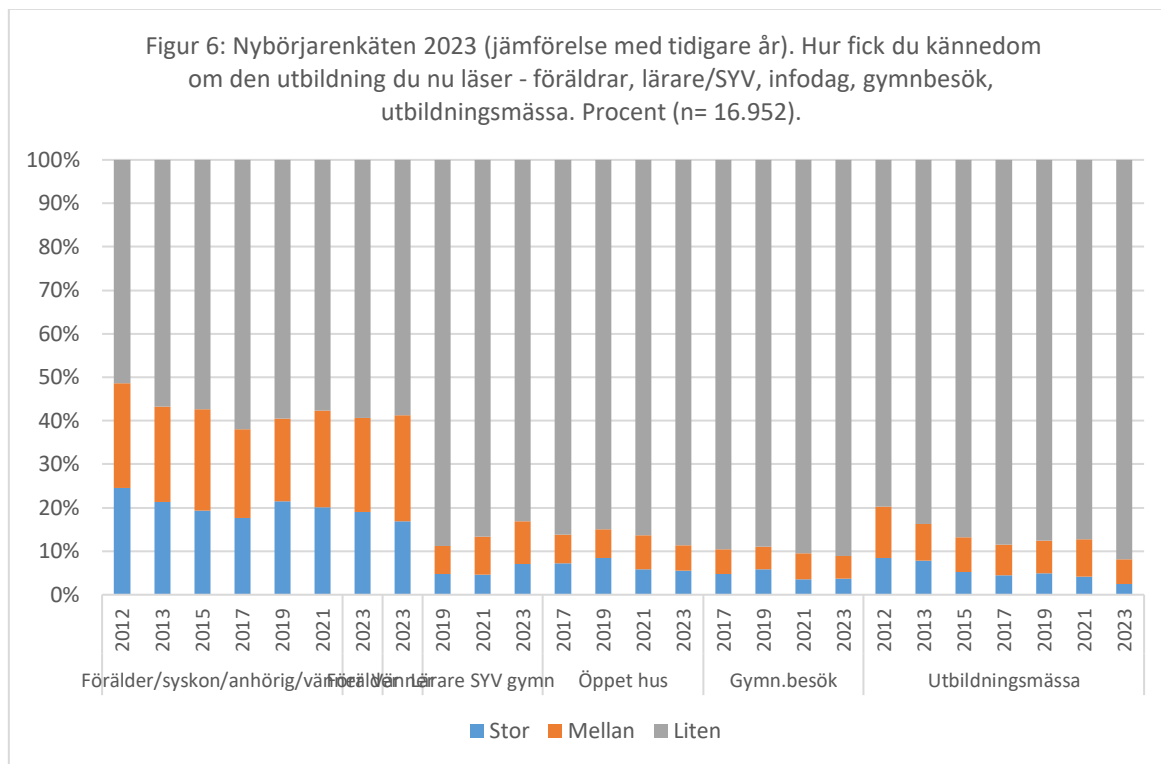
Sedan 2019 har vi frågat om lärare eller SYV på gymnasiet haft betydelse för kännedom om utbildningen. Även om det 2023 var fler än tidigare så är det en mycket liten grupp (7%) som anger att detta haft stor betydelse.

Än färre är de som anger att Umu's Öppet Hus-dag eller gymnasiebesök från Umu haft någon större betydelse för kännedomen om utbildningen, 5,6 respektive 3,7 procent.

En tydlig trendmässig förändring ser vi när det gäller betydelsen av att man besökt en utbildningsmessa. Detta år är det endast 2,5 procent av de svarande som anger att det haft stor betydelse.

UMEÅ UNIVERSITET

Det är inte orimligt att anta att hemorten har betydelse när det gäller hur man fått kännedom om utbildningen. Det man kan se är att gymnasiebesök har haft stor betydelse för flest med hemort i Umeå kommun, övriga Västerbotten eller i Västernorrland. När det gäller betydelsen av utbildningsmässor ser vi ingen skillnad bland de med hemort i Sverige. Däremot har det betydelse för fler bland internationella studenter. Det rör sig visserligen om små grupper så i absoluta tal rör det sig om ett fåtal individer.

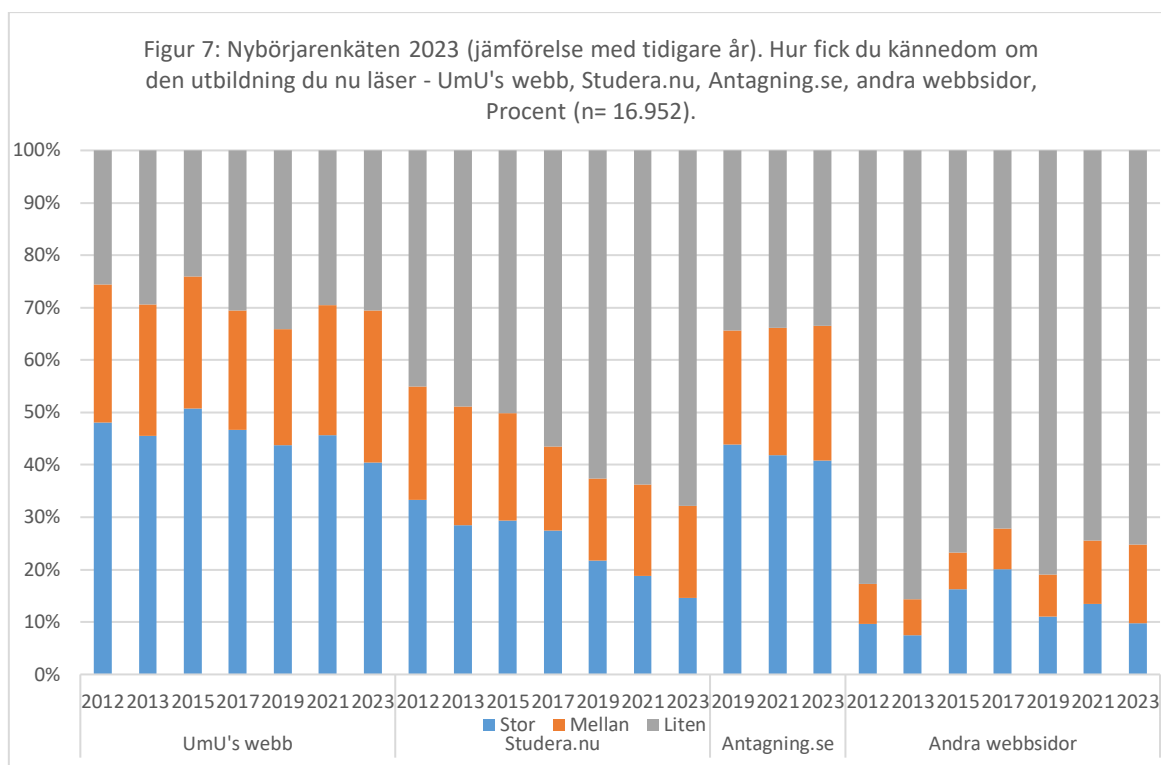
Umeå universitets webb är den faktor som, tillsammans med Antagning.se, har störst betydelse för att man fått kännedom om den utbildning man nu påbörjat. Andelen som svarat att Umu's webb haft stor betydelse (värdet 5-6) har legat kring 45-50 procent under hela perioden fram till årets mätning, där vi ser att andelen som anger att den haft stor betydelse har sjunkit till 40,5 procent.

Betydelsen av Studera.nu har minskat trendmässigt under hela perioden. År 2012 angav 33 procent av de svarande att Studera.nu var av stor betydelse. Den siffran har nu mer än halverats och hamnar 2023 på 14,6 procent. Trenden är densamma för de som svarar att Studera.nu är av ringa eller ingen betydelse (värdet 1-2) som ökat från 45 till knappt 68 procent.

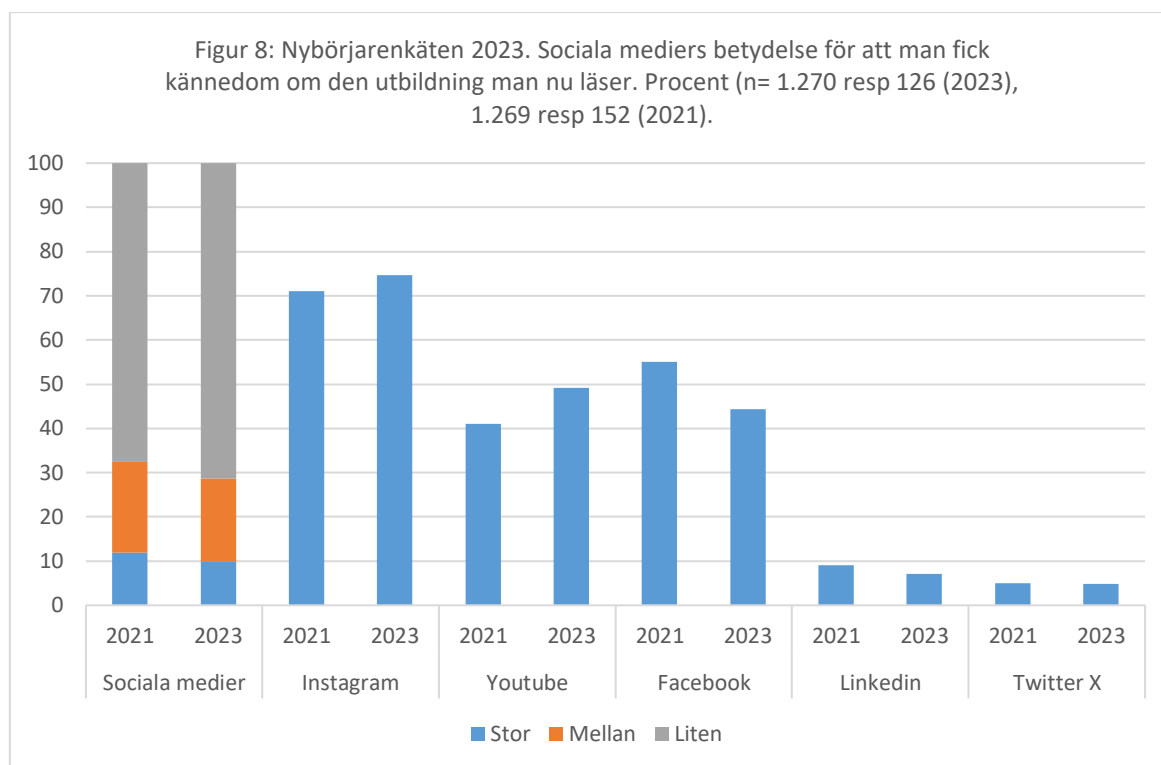
Antagning.se har bara funnits med i enkäten sedan 2019 och andelen som anger att det är av stor betydelse är i år knappt 41 procent, vilket innebär en svag, men trendmässig minskning sedan 2019.

"Andra webbsidor" har 2023 stor betydelse för var tionde svarande. Det har legat ungefär på den nivån sedan 2012 undantaget 2015 och 2017. Minskningen sedan dess torde, åtminstone till en del, förklaras av att Antagning.se ingick i "andra webbsidor" fram t.o.m. 2017.

UMEÅ UNIVERSITET

Sedan 2021 har en fråga ställts rörande sociala mediers betydelse för kännedom om den utbildning man nu påbörjat. Av Figur 8 nedan framgår att endast 10 procent av de svarande 2023 anger att sociala medier haft stor betydelse (värdet 5-6). Siffran var två procentenheter högre 2021. I en följdfråga ombads man ange vilket eller vilka sociala medier man tagit del av. Siffran bakom de övriga staplarna är alltså andelen som kryssat för respektive media av de 10 respektive 12 procent (126 individer 2023, 152 individer år 2021) som angett att sociala medier haft stor betydelse. Vi ser att Instagram är det media som flest bland dessa anger, följt av Youtube och Facebook, medan LinkedIn och Twitter var av marginell betydelse.

Val av utbildning

I enkäten listades ett antal faktorer under frågan: *Vad fick dig intresserad av att välja din utbildning?*

- *Intresserad av ämnesområdet*
- *Intresserad av yrket/yrken utbildningen kan leda till*
- *Bra arbetsmarknad efter utbildningen*
- *Förälder/syskon*
- *Vänner*
- *SYV på grundskolan eller gymnasiet*
- *Lärare på grundskolan eller gymnasiet*
- *Sökte annan utbildning i första hand*
- *Annat*

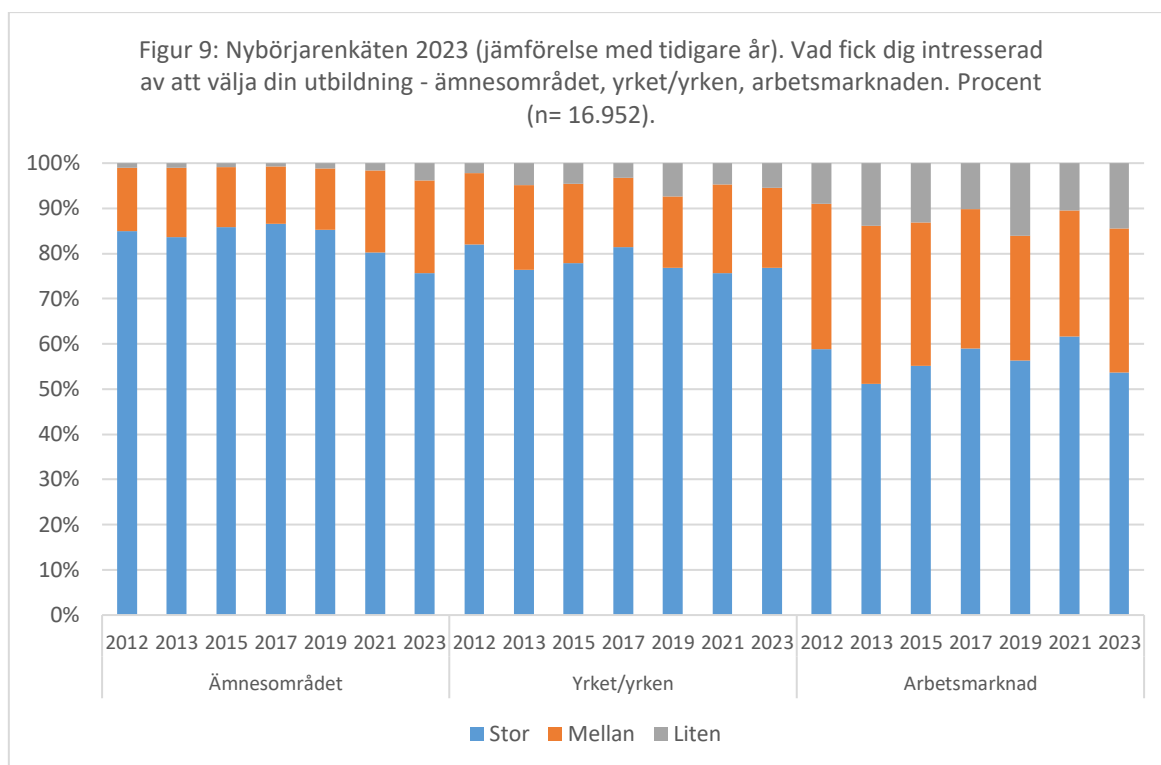
I likhet med det föregående frågeområdet ombads de svarande att ta ställning på en sex-gradig skala. I Figur 9 och 10 nedan har svarsalternativen slagits samman till en tregradig skala (1-2, 3-4 och 5-6).

Av Figur 9 framgår att intresset för ämnesområdet varit av störst betydelse under ända sedan den första mätningen 2012, men att det sjunkit trendmässigt sedan 2017 och ligger nu på samma nivå som nästa faktor av stor betydelse; yrket/yrken som utbildningen kan leda till. I bägge fallen handlar det om 76-77 procent som svarar att det är av stor betydelse (värdet 5-6).

Förväntningar om en bra arbetsmarknad efter utbildningen är också av stor betydelse för många, ca 50-60 procent under hela perioden från 2+12 fram till nu.

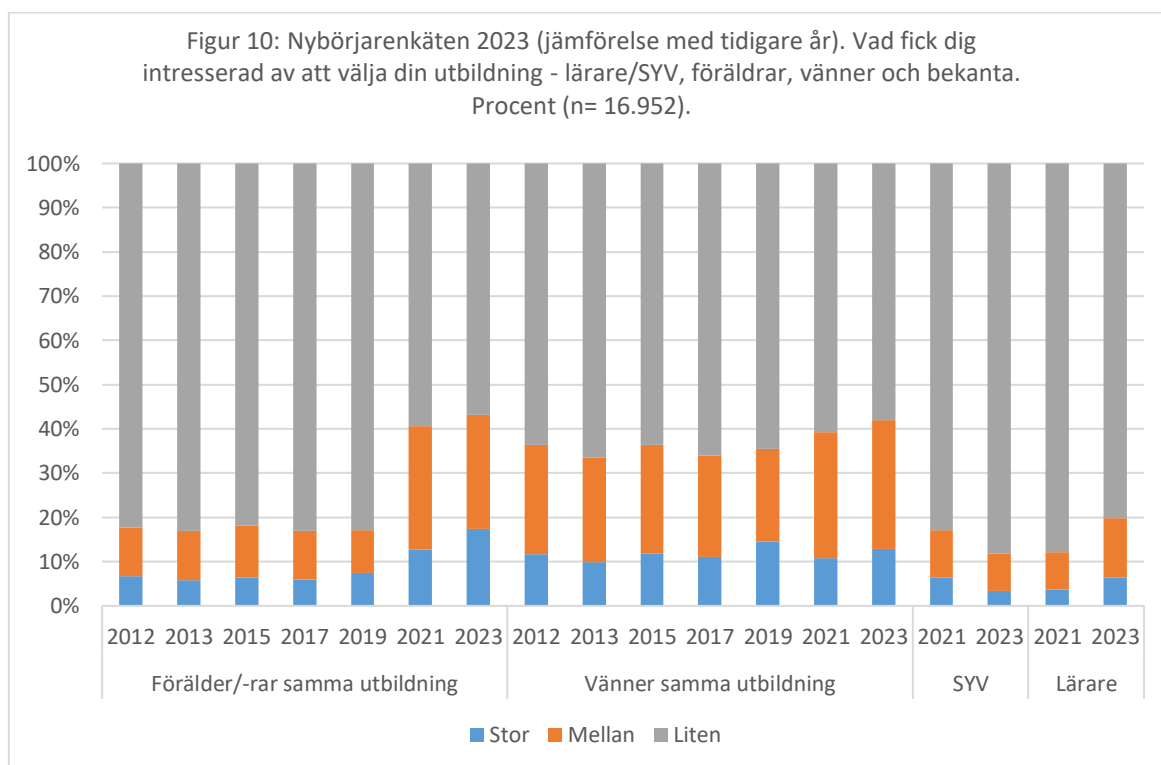

UMEÅ UNIVERSITET

För en mindre andel av de svarande har föräldrar eller syskon haft stor betydelse för att man intresserat sig. Från att ha legat på en låg nivå ser vi en trendmässig ökning sedan 2017 och i år valde 17,4 procent något av de två mest positiva alternativen (5-6).

Vänner har stor betydelse för runt 10 procent av de svarande vid samtliga mätningar sedan 2012. För några få procent av de svarande har SYV eller lärare på grund- eller gymnasieskolan haft stor betydelse, såväl 2021 (första året frågan fanns med) som i årets mätning.

UMEÅ UNIVERSITET

Andra faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet

I enkäten ställdes frågan: *Faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet?*

- *Umeå universitet har bra rykte*
- *Umeå universitet har ett bra utbildningsutbud*
- *Min utbildning har fått bra omdöme vid utvärdering eller rankning*
- *Min utbildning finns bara vid Umeå universitet³*
- *Jag har tidigare läst en utbildning/kurs vid Umeå universitet*
- *Umeå har bra rykte som studentstad*
- *Förälder/kompisar/bekanta har läst vid Umeå universitet⁴*
- *Närhet - bor i Umeå eller dess närområde*
- *Partner och/eller familj finns här*
- *Bra fritidsutbud*
- *Kom inte in på mitt förstahandsval vid annat lärosäte*
- *Annat*

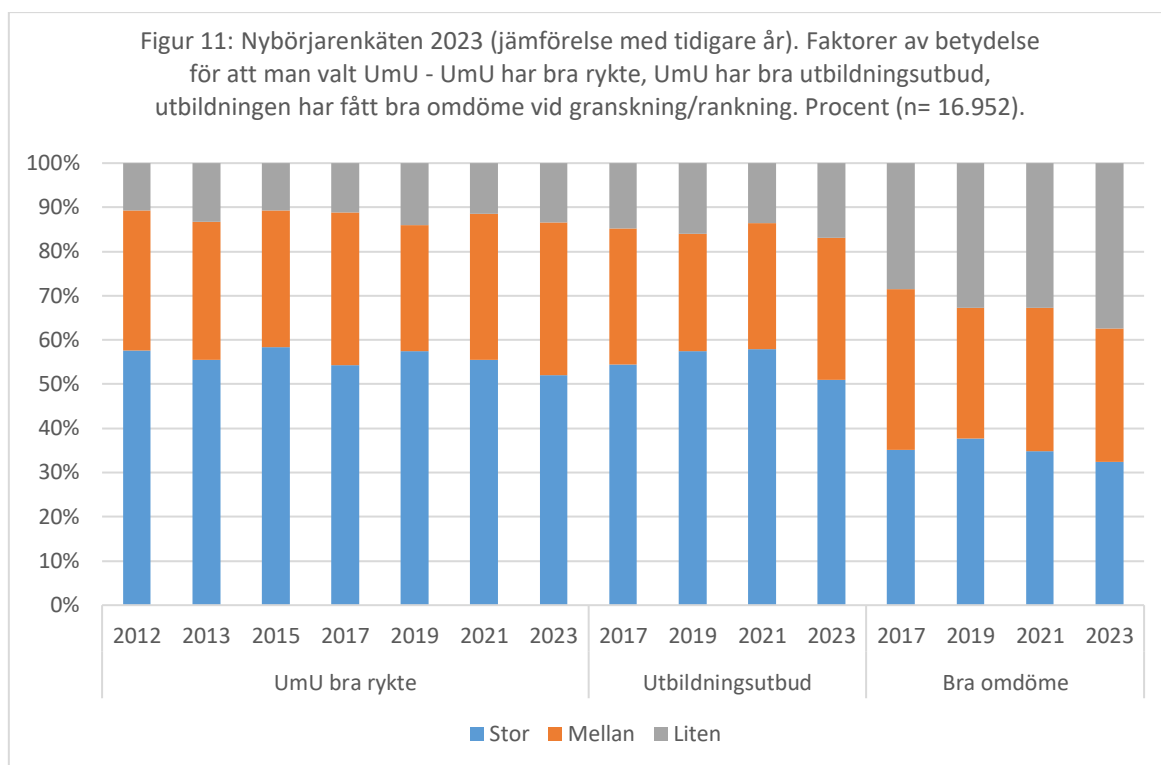
I likhet med de föregående frågorna listades ett antal faktorer som den svarande ombads ta ställning till utifrån samma sexgradiga skala som tidigare. Som framgår av Figur 11 nedan så är siffrorna stabila över tid när det gäller betydelsen av att Umeå universitet har ett bra rykte. Årets siffra är dock den lägsta under hela perioden sedan 2012 och i år är det drygt hälften (52%) av de svarande anger att det haft stor betydelse (värdet 5-6). Betydelsen av Umu's utbildningsutbud är också den lägsta siffran hittills; 51 procent anger något av värdena 5-6.

När det gäller betydelsen av bra omdömen eller höga rankningar utbildningen fått, ser vi detta år både en minskning av andelen som svarar att det haft stor betydelse (värdet 5-6) och en ökning av andelen som svarar att det haft ringa eller ingen betydelse (värdet 1-2).

³ Ny fråga 2019.

⁴ Tidigare endast "förälder"

UMEÅ UNIVERSITET

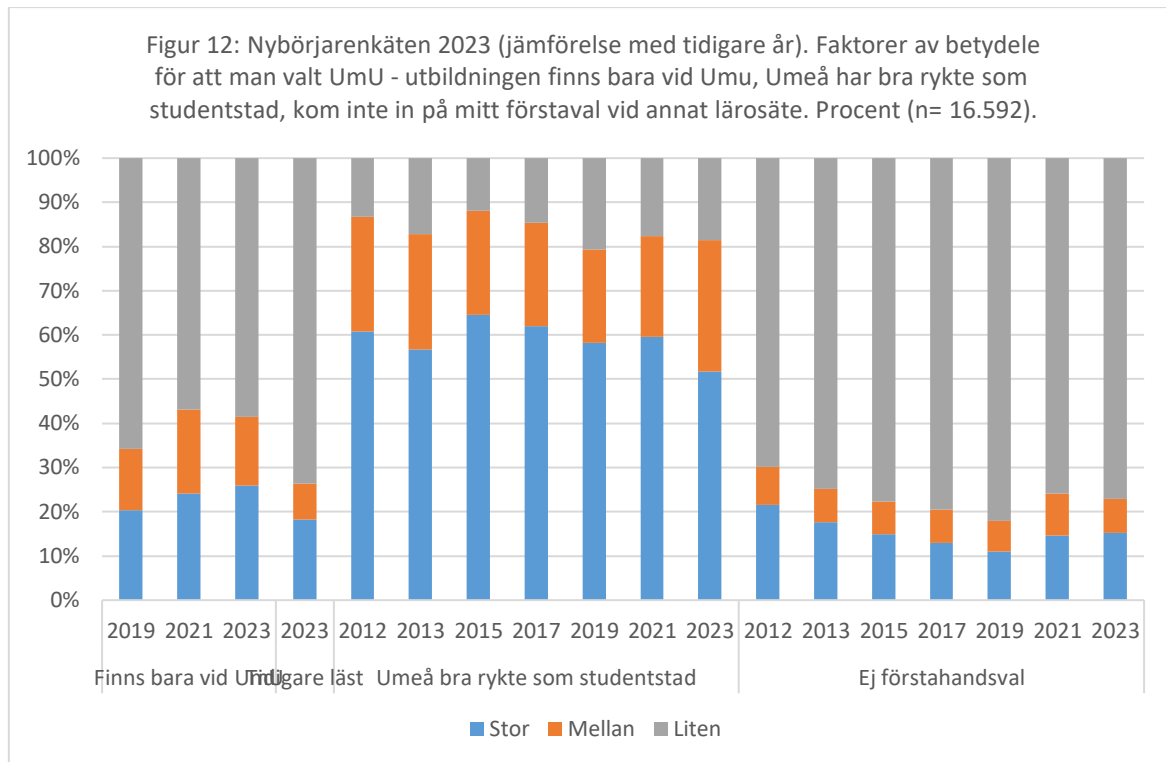

Sedan 2019 har vi haft med faktorn ”min utbildning finns bara vid Umeå universitet”. Som framgår av Figur 12 nedan, så är det fler än tidigare år som anger att detta av stor betydelse (26%). Merparten svarande tillmäter detta liten eller ingen betydelse (58%).

I år lades en ny faktor till – ”jag har tidigare läst en utbildning/kurs vid Umeå universitet”. Knappt var femte svarande (18%), anger att det haft stor betydelse, samtidigt som det haft ringa eller ingen betydelse för det stora flertalet (74%).

Bilden är tämligen stabil under perioden när det gäller betydelsen av Umeå som studentstad, även om vi detta år ser den minsta andelen för vilka det haft stor betydelse (52%). Att man inte kom in på sitt förstahandsval vid ett annat lärosäte är en viktig faktor för en mindre del av de svarande (15%).

UMEÅ UNIVERSITET

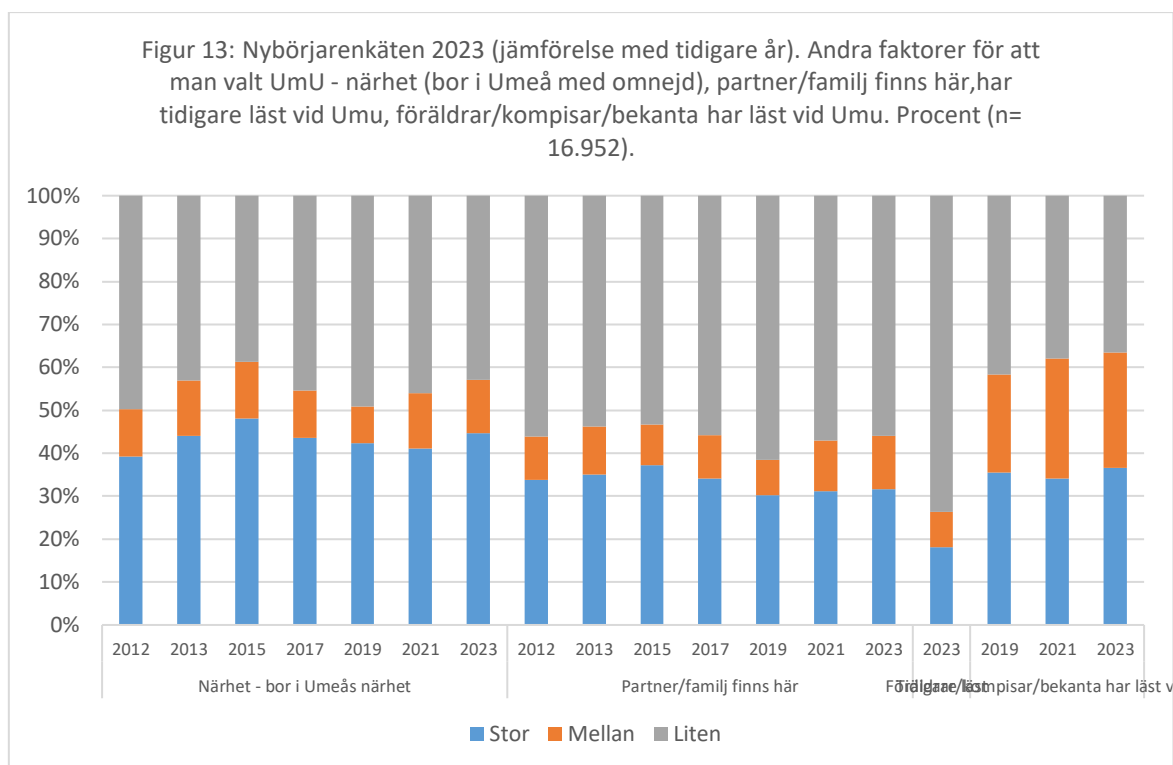
Som framgår av Figur 13 nedan så har även faktorer som hör till ens privata livssituation betydelse. Närheten till Umeå universitet, att man bor i Umeå eller dess närområde har varit av stor betydelse för närmare hälften av de svarande under hela perioden sedan 2012. Just detta år valde 45 procent av de svarande något av de två mest positiva svarsalternativen på den sexgradiga skalan. Samtidigt ser vi att detta har ringa eller ingen betydelse alls för i stort sett lika många (43%).

Att ens partner eller familj bor här har också stor betydelse för många. Siffran för andelen som anger 5-6 på den sexgradiga skalan ligger strax över 30 procent under hela perioden (32% 2023). Samtidigt ser vi att andelen för vilka detta har ringa eller ingen betydelse är betydligt större (56% 2023).

Sedan 2019 har vi frågat om betydelsen av att föräldrar, kompisar eller bekanta har läst vid Umu och vi ser att det är en faktor av stor betydelse för lite mer än en tredjedel av de svarande samtliga tre år frågan funnits med. Samtidigt ser vi att ungefär lika många svarar att det mer eller mindre saknar betydelse.

Detta år lade vi också in en fråga rörande betydelsen av att man tidigare läst vid Umeå universitet. Som framgår i figuren nedan, så är det av stor betydelse för knappt var femte svarande. För det stora flertalet (74%) är det av ringa eller ingen betydelse.

UMEÅ UNIVERSITET

Information om utbildningen samt mottagandet vid studiestart

I enkäten ställdes frågan: *Vad tyckte du om information, introduktion och välkomnande från Umeå universitets sida efter du antagits?*

- Information om programmet/kursen på Umeå universitets webb
- Övrig information på Umeå universitets webb
- Information inför utbildningsstarten, exempelvis Välkomstbrevet
- Tillgänglig personal (mejl, telefon eller kontaktformulär) som kunde svara på mina frågor inför utbildningsstarten
- Att bli uppringd av student som läser min utbildning ("sommarringning")
- Programmets/institutionens mottagande⁵
- Programmets/institutionens introduktion på programmet/kursen
- Umu's digitala välkomnande – Ny på universitetet

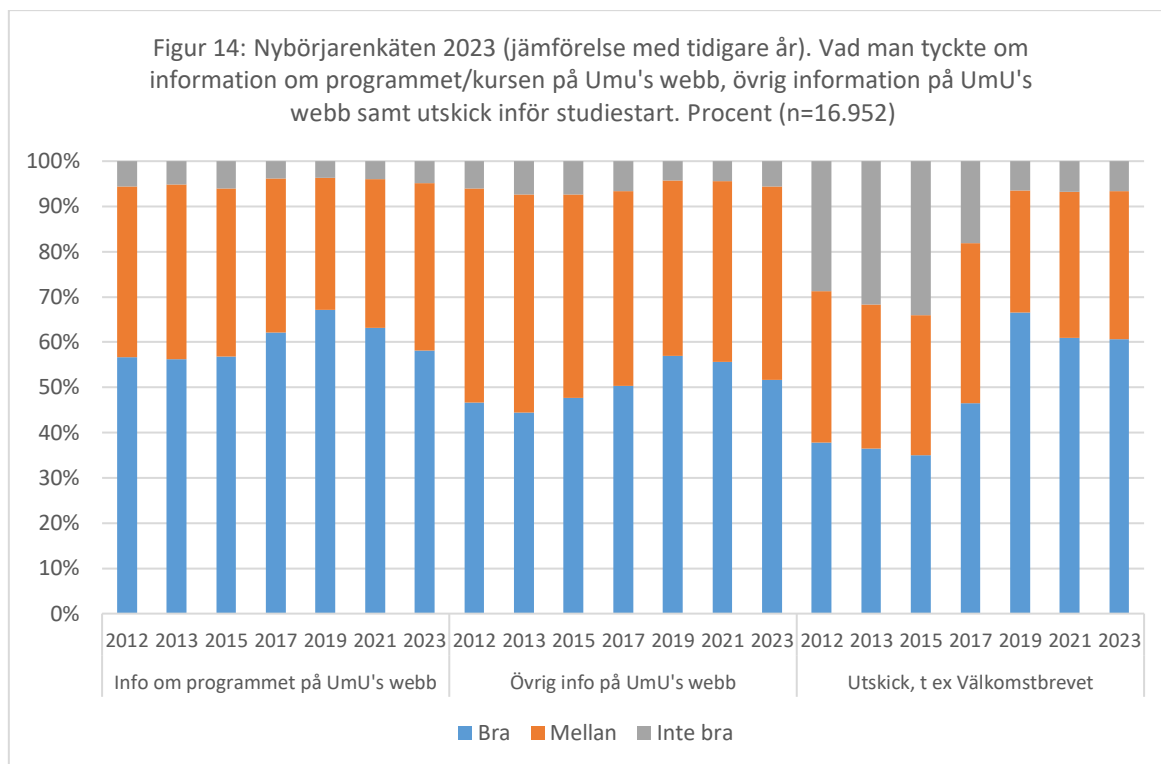
Svarsskalan var även här sex-gradig, från "mycket bra" (värdet 6) till "inte alls bra" (värdet 1). Av Figur 14 nedan kan vi utläsa att andelen som är klart nöjda över informationen om programmet/kursen på UmU's webb var 58 procent (värdet 5-6), vilket innebär att den positiva trend vi hade fram till 2019 vänt och ligger nu i stort sett på samma nivå som de tre första mättillfällena.

Bilden är i stort sett densamma när det gäller övrig information på Umu's webb; en ökning av andelen nöjda fram till 2019 och därefter en viss nedgång, dock ej till samma nivå som de första åren. Även när det gäller utskick inför studiestart, t.ex. Välkomstbrevet, hade vi den största

⁵ Tidigare år var denna fråga sammanslagen med den följande frågan om introduktion. I Figur 14 nedan har de slagits samman för att möjliggöra jämförelse med tidigare år. Spridningen av svar var f.ö. ytterst lika i de två fallen.

UMEÅ UNIVERSITET

andelen mycket nöjda år 2019, varefter vi ser en viss nedgång. Man kan också notera att den stora andelen som uttryckte missnöje de första åren, inte alls återfinns vid de tre senaste mätningarna.

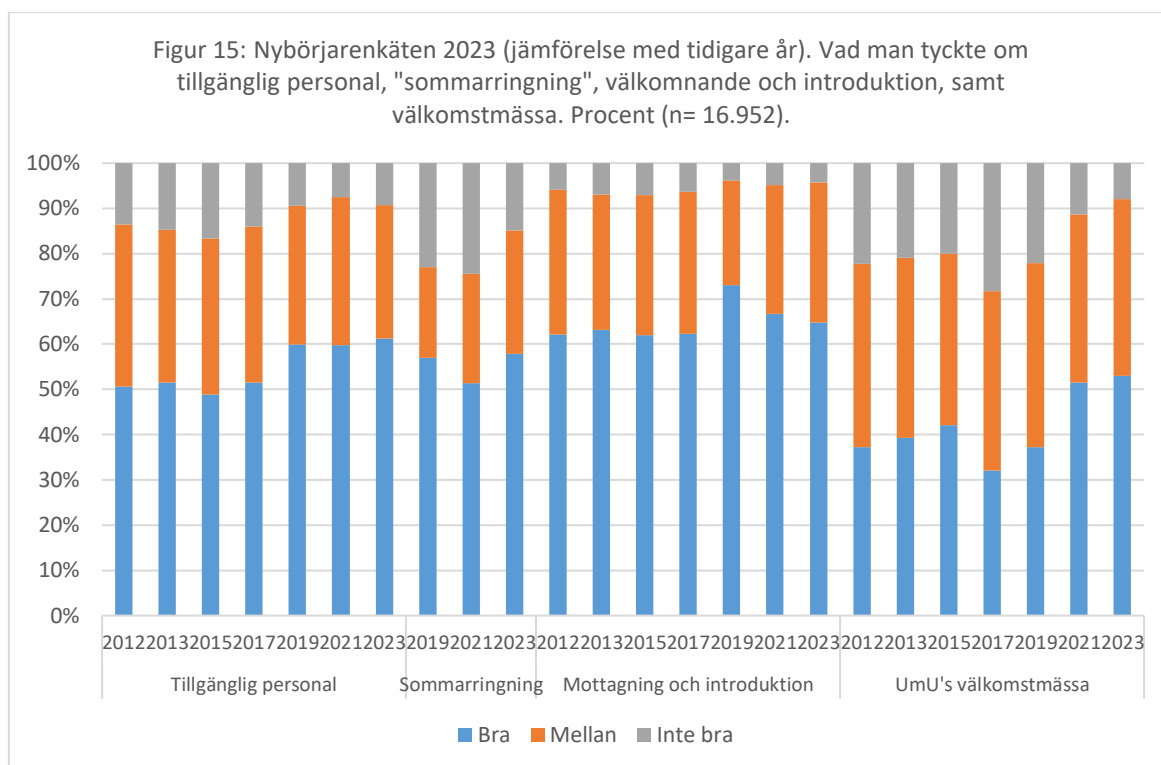

Andelen studenter som uttrycker att de är mycket nöjda när det gäller tillgänglig personal som kunde svara på frågor inför studiestarten (mejl, telefon, kontaktformulär) har de senaste tre mätningarna legat på en betydligt högre nivå jämfört med de fyra första åren (Figur 15 nedan).

Från 2019 har vi frågat om "sommarringning", vilket innebär att man under sommaren, efter andra antagningen, blir uppringd av en student som läser på det program man antagits till. Tanken med detta är att man kan få svar på eventuella frågor och funderingar samt att rent allmänt "peppa" den nyantagne studenten. Alla utbildningar tillämpar inte detta, så denna fråga har bara besvarats av drygt hälften (58%) av respondenterna. Bland dessa uttrycker en lika stor andel (58%) sig starkt positivt (värdet 5-6), vilket är den högsta siffran för de tre åren frågan funnits med. Andelen som uttrycker ogillande är i år betydligt mindre (15%) än de föregående åren.

När det gäller ett positivt omdöme om programmets/institutionens mottagning och introduktion på programmet/kursen nådde vi en topp 2019, varefter vi ser en stagnation. År 2023 uttrycker 65 procent av de svarande att de är mycket nöjda samtidigt som ett fåtal (4%) signalerar ett klart missnöje.

Samtliga år har det funnits med en fråga om den välkomstmässa Umeå universitet arrangerar årligen för nya studenter. År 2021 genomfördes denna digitalt för första gången, "Ny på universitetet", varför man ska vara försiktig med direkta jämförelser över tid. Givet detta kan man konstatera att den digitala välkomstmässa som genomförts vid de två senaste mätningarna, fått betydligt bättre omdöme jämfört med tidigare år. Notera dock att internbortfallet var stort på frågan (besvarades av 56,5%).

Studentkårens mottagande

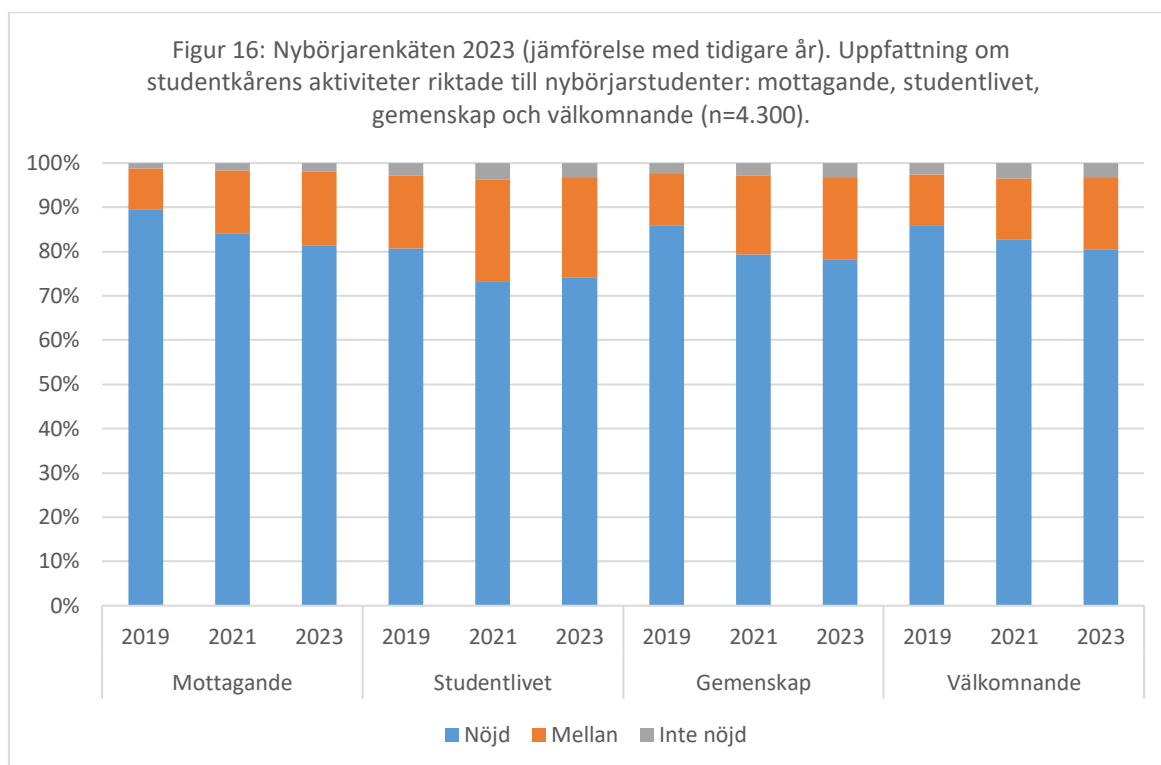
Frågor rörande kårens mottagande i samband med studiestart ställdes första gången 2019. De föregicks av en fråga om man deltagit i studentkårens mottagande. Därefter följde ett antal delfrågor under huvudfrågan: *Vad tycker du om mottagandet från studentkårens sida och de aktiviteter man ordnade?*

- *Överlag ett bra mottagande*
- *Bra information och introduktion till studentlivet*
- *Aktiviteterna bidrog till bra sammanhållning och gemenskap i gruppen*
- *Aktiviteterna var arrangerade så att alla nybörjarstudenter kunde känna sig välkomna*

Av de svarande 2023 uppgav 63 procent att de i någon omfattning deltagit i studentkårens mottagande (12% "I allt", 33% "I det mesta", 18% "I begränsad omfattning"). Fördelningen är detsamma som tidigare år. Den följande redovisningen avgränsas sålunda till de 63 procent (1.217 personer 2023) som svarade att de deltagit i kårens aktiviteter.

Av förklarliga skäl får man vara försiktig när man jämför resultaten mellan åren. År 2021 befann vi oss mitt i en epidemi och studentkåren kunde inte genomföra sitt mottagande på samma sätt det året.

Som framgår av Figur 16 nedan, så är det stora flertalet svarande klart nöjda med studentkårens mottagande i samband med studiestart, med en mycket liten andel som uttrycker direkt missnöje. Vi ser dock en viss minskning av andelen nöjda under perioden, när det gäller samtliga aspekter.

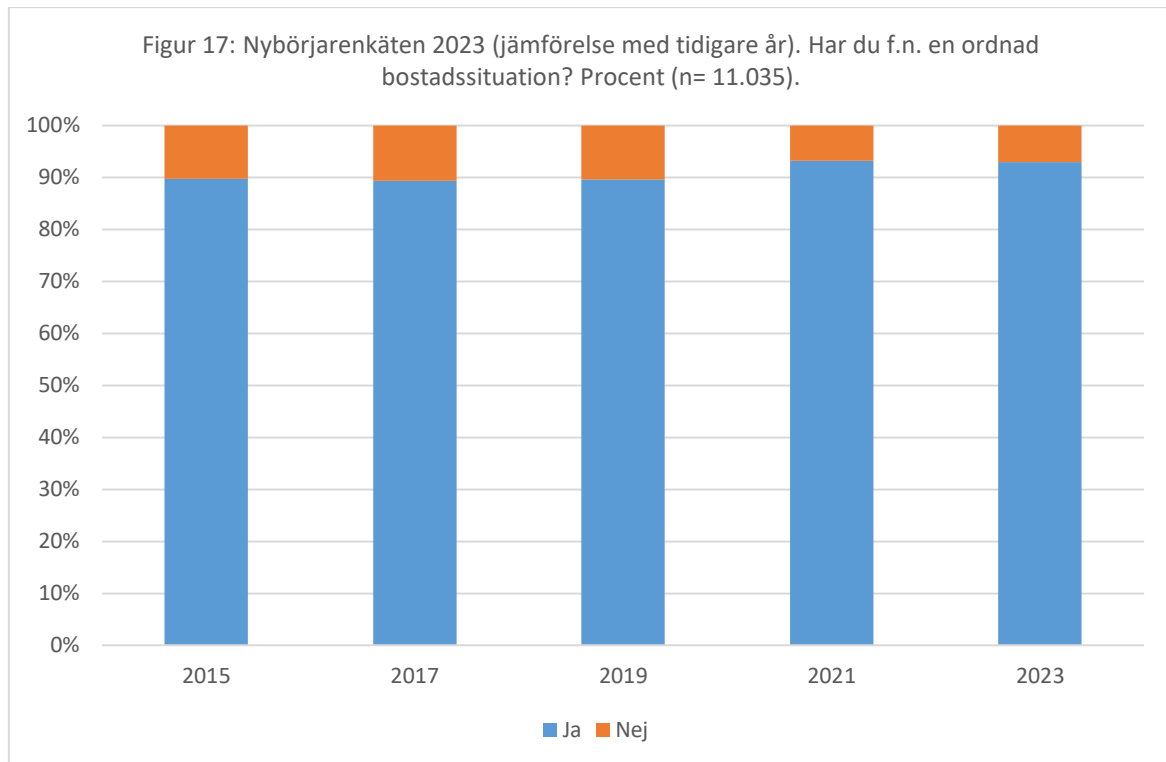

Boendesituationen

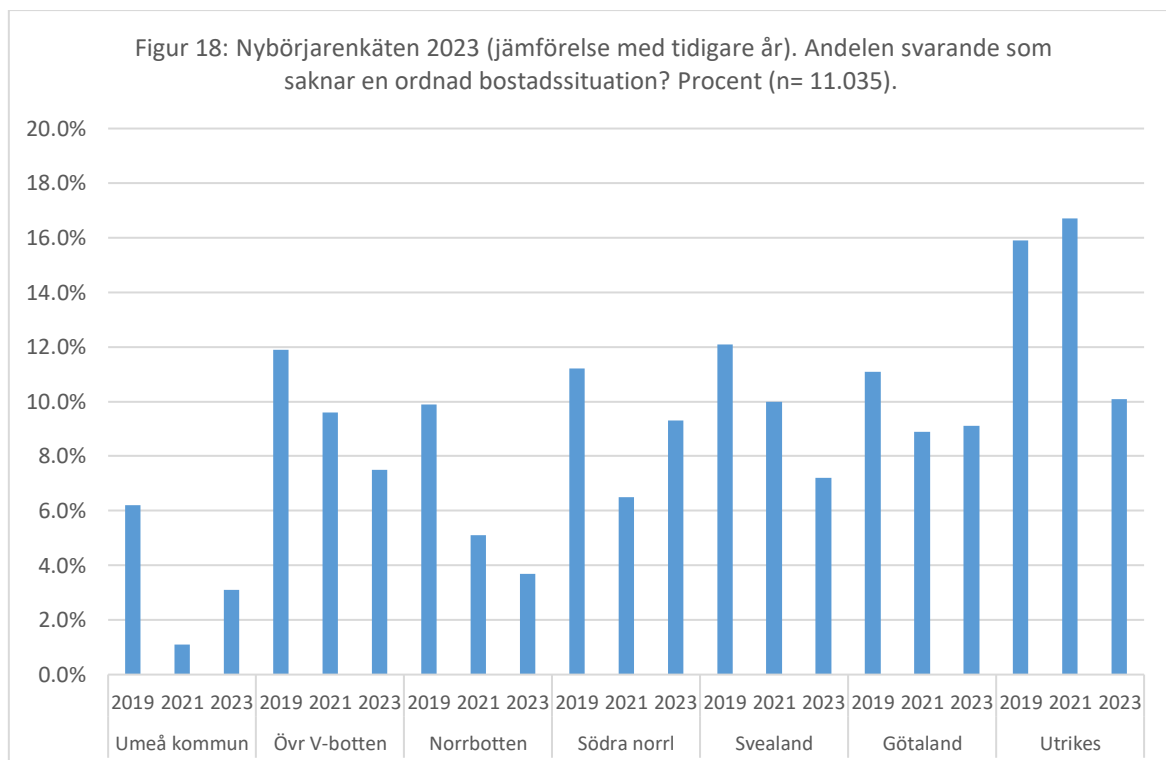
Sedan 2015 har vi ställt två frågor om boendesituationen. Den första frågan rör om man för närvarande har en ordnad boendesituation och här har vi haft en mycket stabil bild under perioden 2015-2019 (ca 90% svarar "ja") och den siffran har vid de två senaste mätningarna legat än högre; 93 procent både 2021 och 2023 (Figur 17 nedan). En möjlig förklaring till ökningen mellan 2019 och 2021 skulle kunna vara att pandemin medförde att fler studenter valde att stanna på hemorten sedan man informerats om att utbildningen skulle bedrivas nätburet (åtminstone initialt). Men vi ser alltså att siffran ligger kvar även vid årets mätning.

UMEÅ UNIVERSITET

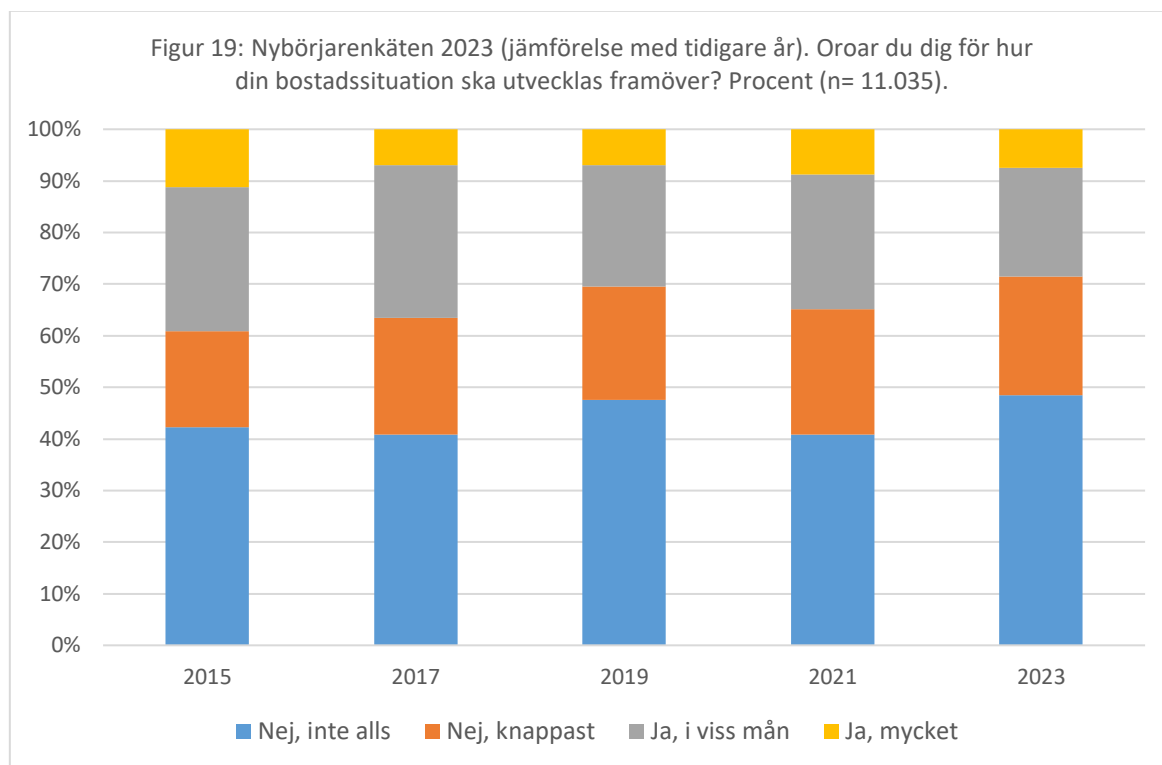
Föga förvånande finns det en variation vad gäller boendesituationen vid studiestart, beroende på hemort. Medan ett fåtal individer med hemort Umeå kommun saknar en ordnad bostadssituation (vid mättillfället oktober månad), så är inte detta representativt för hela studentpopulationen. Hos andra, med hemort längre bort, är det fler som saknar en ordnad boende situation. Men man kan också konstatera att, oavsett hemort, så har vi en minskning jämfört med 2019 och 2021.

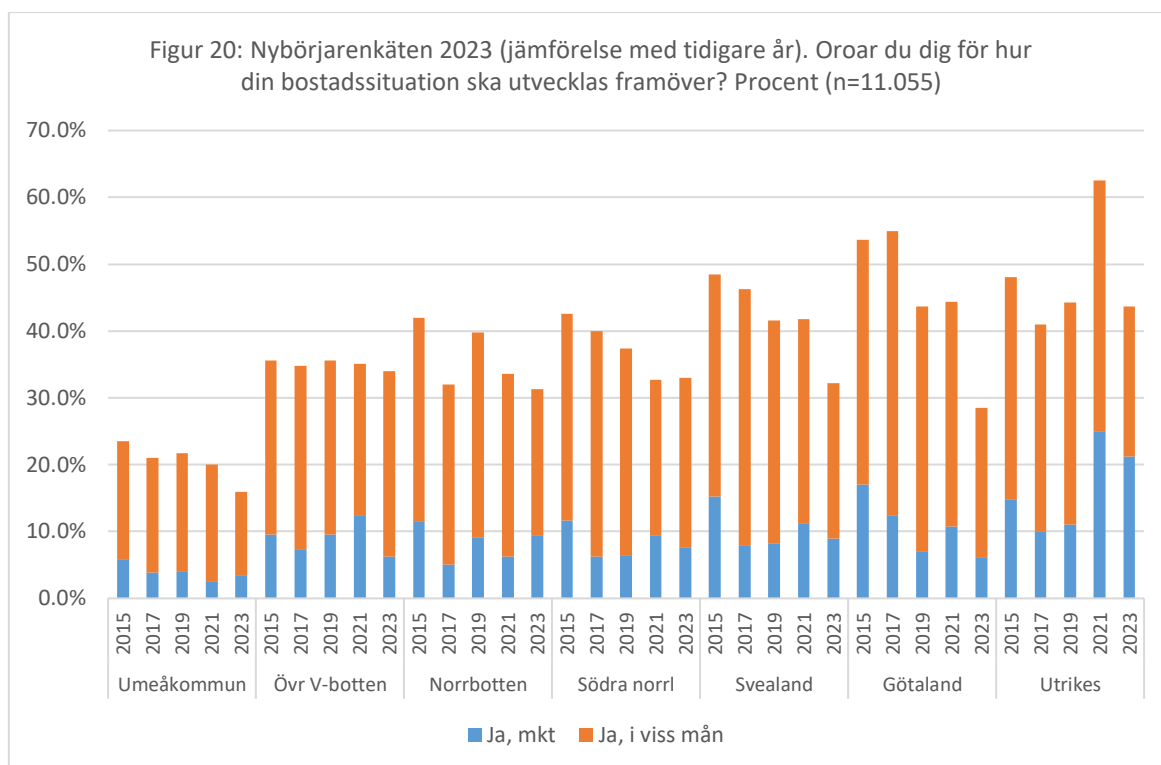

UMEÅ UNIVERSITET

Den andra frågan om riktades mot oron för hur bostadssituationen kommer att utvecklas framöver. Som framgår av Figur 19 nedan så har vi vid årets mätning den hittills minsta andelen som uttrycker oro ("mycket" eller "i viss mån") sedan 2015.

Det är rimligt att anta att även oron för hur bostadssituationen kommer att utvecklas, varierar beroende på hemort vid studiestart. Som framgår av Figur 20 nedan så är andelen som oroar sig klart lägst bland de som redan bor i Umeå kommun vid studiestart, medan det är mer vanligt med oro ju längre ifrån Umeå man kommer. I den relativt lilla gruppen med hemorten utanför Sverige (80 svarande) har vi flest som oroar sig, Den siffran är dock lägre detta år jämfört med 2021.

Avslutningsvis

Även om svarsfrekvensen är problematisk så ger Nybörjarenkäten en god bild av nybörjarstudenten; varför man valt den aktuella utbildningen, hur man ser på informationen om studierna och Umeå universitet samt mottagandet i samband med studiestart. Den övergripande bilden som presenteras i denna rapport ger värdefull information för Umeå universitet, men kanske särskilt viktigt är att varje program och institution fått ta del av uppfattningar, synpunkter, tankar och erfarenheter som uttrycks av just deras studenter i jämförelse med andras. Med detta som grund kan man utveckla såväl informationen till som mottagandet av nya studenter.

Sammantaget kan man konstatera att förändringarna över tid i flertalet fall är små på aggregerad nivå, men det finns också förändringar och trender över tid. Det är intressant att notera att andelen svarande som anger Umeå kommun eller övriga Västerbotten som hemort minskat samtidigt som andelen från Svealand eller Götaland ökat, jämfört med tidigare år. Sannolikt förklarar det, åtminstone delvis, av förändrade distributionsformer. Oavsett vilka förklaringar som finns, så bör detta analyseras mer ingående.

Synbarhet på nätet är fortsatt viktigt, både när det gäller att hitta Umeå universitets utbildningsutbud liksom information om desamma. Att vi ser en viss minskning av nöjdheten i några avseenden, betyder inte nödvändigtvis att vi blivit sämre i objektiv bemärkelse. Det kan lika gärna vara så att kraven och förväntningarna har ökat. Oavsett så bör detta sporra till fortsatt utveckling.

Samtidigt som vi konstaterar den ringa betydelsen som sociala medier har, så kan det finnas anledning att ställa sig frågan om vi kan utveckla frågeställningen och inkludera andra sociala medier eller kanaler nästa gång Nybörjarenkäten ska genomföras. Vi ser också att personer i ens närhet varit av betydelse för en del studenter och de kan ju i sin tur, förutom direkta egna erfarenheter, ha tagit del av hur Umeå universitet syns på nätet. Sammantaget innebär detta att det nog finns anledning att arbeta med en rätt bred repertoar när det gäller att visa på Umeå

universitets utbildningsutbud. Att tidigare studenter kan vara av betydelse visar att alumner kan vara en grupp som skulle kunna nyttjas bättre än i dag.